

Complexnummer: 519356

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Rhederoord

Aantal complexonderdelen	Monumentnummers van complexonderdelen
14	42143, 519357, 519358, 519359, 519360, 519362, 519363, 519364, 519365, 519366, 519368, 519369, 519370, 530979

Woonplaats

De Steeg

Gemeente

Rheden

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Parkweg 19, 6994 CM te De Steeg

Complexomschrijving

Inleiding

De HISTORISCHE BUITENPLAATS RHEDEROORD ligt aan de straatweg tussen Arnhem en Zutphen (Hoofdstraat) tussen de dorpen Rheden en de Steeg. De buitenplaats is ontstaan uit een reeks aankopen door de families Everwijn en Brantsen, vanaf het jaar 1657. Het huis staat op de buitenste heuvelrug van de Veluwezoom.

De historische buitenplaats omvat de volgende beschermde onderdelen, die op het bijbehorende kaartje met een letter zijn aangeduid: hoofdgebouw (A), historische aanleg (B/C), koetshuis (D), tuinmanswoning (E), portierswoning Parkweg (F), portierswoning Hoofdstraat (G), heuvel met waterkelder en restanten koepel (H), viertal tuinvazen (I, J, K en L), inrijhekken met kolommen aan Parkweg (M) en aan Hoofdstraat (N), moestuinmuur (O). De tot woonhuis verbouwde, voormalige oranjerie is voor de bescherming (van rijkswege) van ondergeschikt belang.

In het midden van de 18de eeuw werd het een buitenplaats van enig aanzien met een groot herenhuis en nieuw aangelegde tuinen. Het huis Rhederoord werd in de jaren 1745-1746 gebouwd in opdracht van de familie Brantsen. De bouwmeester is niet bekend; de architect Gerrit Ravensschot uit Zutphen zou het plan enigszins hebben gewijzigd. Het ontwerp voor de parkaanleg rondom het huis was van Jacob Marot en dateerde van 1743, dus van kort voor de bouw van het huis. Het ontwerp betrof een formele, klassieke aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met rechte, haaks op elkaar staande en diagonale paden en andere geometrische vormen.

Omstreeks 1765 werd het direct ten westen van Rhederoord gelegen goed De Kluijs aangekocht. Met betrekking tot deze aanwinst zijn twee kaarten bekend, nl. een kaart (uit 1765 ?) van de landmeter J.G. Berger met een formele aanleg en een ontwerp voor een landschappelijke aanleg (1797) door de tuinarchitect J.P. Posth (1763-1831). Posth werkte overigens enkele jaren later op Zypendaal, het Arnhemse landgoed van de Familie Brantsen. De plek van de waterkelder-koepel is reeds op de kaart van Berger terug te vinden. In het ontwerp van Posth zijn onderliggende elementen van de kaart van Berger terug te vinden.

De kadastrale minuut van 1832 geeft het beeld van een overgangperiode van de formele aanleg naar de landschappelijke aanleg. Restanten van de formele aanleg zijn zichtbaar in de direct om het huis gelegen 'boomgaarden' en 'broeituinen' alsmede in de rechte, westelijke oprijlaan. Verder zien we afwisselend bouwland, akkermaalsbos (hakhout), opgaand loofhout, dennenbos en heide. Een nieuw element is een langgerekte waterloop, deels verbreed tot vijvers, met aan een van de vijvers een koepel. Niet bekend is wie verantwoordelijk was voor deze wijziging in de aanleg. Mogelijk had geheel Rhederoord naar ontwerpen van Posth een landschappelijke aanleg gekregen.

Ook van Hendrik van Lunteren (1780-1848) is een niet gedateerde ontwerptekening bekend van de terreinen direct rondom het huis en het deel van het landgoed dat tussen de oprijlanen en de straatweg was gelegen. De grenzen tussen de open en beboste percelen volgen, vergeleken met de kadastrale minuut, meer vloeiende lijnen en de broeituinen aan de zuidzijde van het huis zijn verdwenen. Van ingrijpende wijzigingen is geen sprake. Ook met betrekking tot dit ontwerp van omstreeks 1840 is niet precies bekend wat ervan is uitgevoerd.

De aanleg van de spoorverbinding tussen Zutphen en Arnhem (1862-1865) was mogelijk mede aanleiding voor een nieuwe herziening van de aanleg van het buitenplaats. De tuinarchitect C.E.A. Petzold (1815-1891) werkte reeds op het Arnhemse landgoed Zypendaal voor de familie Brantsen, maar werd ook bij de herinrichting van Rhederoord betrokken. Naar een ontwerp van Petzold uit 1868 werd de aanleg van de buitenplaats aanzienlijk gewijzigd. De buitenplaats kreeg een veel opener karakter met slingerpaden, diverse doorzichten en een zeer groot aantal kleine boomgroepen. Voor grotere percelen bos was nog maar weinig plaats. De oprijlanen werden deels verlegd en kregen een licht gebogen vorm. Aan de zijde van De Steeg liep de aanleg langs de oprijlaan over het spoor door tot aan de straatweg.

Het huis Rhederoord werd in dezelfde tijd aanmerkelijk verbreed met twee zijvleugels, die elk aan de straatzijde waren voorzien van halfronde serres met daarboven balkons. Petzold heeft waarschijnlijk ook de terrassen en trappen aan de zuidzijde laten aanleggen. Op de terrassen werden mozaïek-bloembedden aangelegd. Aan de noordzijde van het huis ontwierp Petzold een groot cirkelvormig perk met daarop een fontein. Uit dezelfde tijd dateren waarschijnlijk de muur van de moestuin en het gebouw waarin later de oranjerie werd ondergebracht.

In 1911 verkocht de familie Brantsen de in de loop der jaren verwaarloosde buitenplaats aan de heer N.J.H. van Hasselt te Oosterbeek. De heer van Hasselt liet het huis en park opknappen, door de (Amsterdamse/Hilversumse) architect J.W. Hanrath (1867-1932) en de tuinarchitect L.A. Springer (1855-1940). Springer had in 1909 voor Van Hasselt de aanleg van "De Oorsprong" te Oosterbeek gewijzigd. Op Rhederoord werden op advies van Springer de nabij het huis aan het voorplein staande bijgebouwen gesloopt, om nieuwe uitzichten te kunnen creëren. Hanrath ontwierp waarschijnlijk de balustrade aan de zuidzijde van het huis voor de reeds eerder door Petzold aangelegde terrassen, en tevens een balustrade voor het voorplein. Vermoedelijk werd ook het gehele voorplein in samenwerking met Springer aangepast. Naar ontwerp van de architect J.W. Hanrath werden nieuwe dienstwoningen gebouwd: bij het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

begin van elke oprijlaan een portierswoning en aan de Parkweg tevens een tuinmanswoning. De oostelijke oprijlaan begon inmiddels niet meer aan de straatweg, maar was teruggedraaid naar de Parkweg. De oranjerie werd verplaatst naar de moestuin. Enkele ontwerp- en werktekeningen voor de bloemperken op de terrassen van Springer zijn bewaard gebleven. De weergegeven situaties komen echter niet overeen met de bestaande situatie. Het definitieve ontwerp is mogelijk niet bewaard gebleven of later weer gewijzigd.

In 1919 werden grote delen van de buitenplaats verkocht aan de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten terwijl Baron van Heeckeren van Kell de eigenaar werd van het huis en het resterende deel van de buitenplaats. De familie Van Heeckeren van Kell verkocht het huis met 10 ha grond aan het pensioenfonds van den Nederlandschen Christelijken Gemeenschapsbond. Aan de rand van de buitenplaats (Rozenbos en Parkweg) werden enkele percelen verkocht ten behoeve van de bouw van huizen. Ook de voormalige moestuin en directe omgeving werd verkocht en ingericht als kwekerij.

In de loop der jaren liet het onderhoud te wensen over met als gevolg dat met name aan de noordzijde de oorspronkelijke aanleg steeds moeilijker herkenbaar werd als gevolg van het geleidelijk aan dichtgroeien van de open onderdelen van het park. De oorspronkelijke loop van de waterpartijen aan de straatzijde is nog goed herkenbaar, ondanks het feit dat grote delen 'dichtgeslibd' zijn.

Omschrijving

Het deel van de buitenplaats dat onder de bescherming valt bestaat uit het hoofdgebouw met het direct daarbij gelegen erf en de formele tuin aan de zuidzijde van het huis, het gebied gelegen tussen de beide oprijlanen en de Hoofdstraat, en het deel van het landgoed, gelegen tussen de oprijlanen en het hekwerk van het Nationaal Park de Veluwezoom.

Waardering

HISTORISCHE BUITENPLAATS RHEDEROORD (Tuin) Architectuurhistorische waarden:

- De historische buitenplaats is van belang vanwege het in de kern uit het midden van de achttiende eeuw daterende huis Rhederoord.
- De historische buitenplaats is van belang vanwege de voor de zogenaamde Nieuw-Historiserende stijl karakteristieke bijgebouwen.
- De historische buitenplaats is van belang vanwege de hoogwaardige architectonische en esthetische kwaliteiten van de over het algemeen gaaf bewaarde complexonderdelen.
- De historische buitenplaats is van belang vanwege bijzonder materiaalgebruik en ornamentiek.
- De historische buitenplaats is van belang vanwege de bij diverse bouwwerken nog bijzondere samenhang tussen in- en exterieur.
- De historische buitenplaats is van belang voor het oeuvre van J.W. Hanrath wegens meerdere door hem voor het landgoed ontworpen bouwwerken.
- De historische buitenplaats is van belang vanwege de hiertoe behorende historische aanleg die van belang is voor het oeuvre van C.E.A. Petzold en als bijzonder voorbeeld van de Engelse Landschapstijl, en voor het oeuvre van L.A. Springer.

Stedenbouwkundige waarden:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- De historische buitenplaats is nauw verbonden met de ontwikkeling van het dorp De Steeg en is tevens van bijzonder betekenis voor het aanzien van het dorp.
- De historische buitenplaats is van belang vanwege de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing en de historisch ruimtelijke relatie met de groenvoorzieningen en wegen.

Cultuurhistorische waarden:

- De bijgebouwen in casu de dienstwoningen en het koetshuis zijn van typologische belang als vroeg twintigste eeuwse voorbeelden van deze typen op een buitenplaats.
- De buitenplaats Rhederoord is van belang als onderdeel van een doorlopende landgoederenzone aan de Veluwezoom waartoe in de aan buitenplaatsen en landgoederen bijzonder rijke gemeente Rheden onder meer Biljoen, De Valkenberg, Middachten en de Geldersche Toren behoren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 42143

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 januari 1970
Kadaster deel/nr 82971/49

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
De Steeg Rheden Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Rheden B 1325

Omschrijving**

Huis Rhederoord. In oorsprong 17e eeuws LANDHUIS, door Willem Reinier Brantsen in 1745 herbouwd, mogelijk door Leendert of zijn zoon Hendrik Viervant. Dit eenvoudige landhuis (litho bij Buffa, plaat 8) midden XIX gemoderniseerd, o.a. met de driezijdige erkeruitbouw aan de achterzijde, en ca. 1912 van zijvleugels met aan de voorzijde kleine, halfronde zuilenportieken voorzien. Inwendig enkele Empire-interieurs.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Kasteel, buitenplaats

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 519357

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82965/17

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
De Steeg	Rheden	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Rheden	B			1159

Omschrijving**

Inleiding

Deze aan de westzijde van de Hoofdstraat gelegen voormalige PORTIERSWONING (G) behorende tot de historische buitenplaats Rhederoord werd ca. 1911 ontworpen in de Nieuw-Historiserende stijl door architect J.W. Hanrath. Ter rechterzijde van het pand bevindt zich de voormalige oprijlaan (alleen nog toegankelijk voor voetgangers en ruiters) van het landgoed die duidelijk gemarkeerd is door een tussen twee fraaie bakstenen kolommen opgehangen smeedijzeren toegangshek. Het woonhuis wordt aan drie zijden omgeven door een tuin die van de Hoofdstraat gescheiden wordt door een ijzeren spijlenhek.

Omschrijving

Het pand is gebouwd op een nagenoeg vierkante plattegrond en heeft één bouwlaag onder tentdak gedekt met gesmoorde Tuile du Nordpannen. Op de nok bevindt zich een bakstenen schoorsteen. Het pand is opgetrokken in twee kleuren baksteen gemetseld in Vlaams verband. De omlopende licht uitgemetselde plint is uitgevoerd in bruin/rode baksteen terwijl het bovenliggende metselwerk in oranje/rode baksteen uitgevoerd is. Het pand heeft hoeklisenen. De gevels worden afgesloten door een geprofileerde gekorniste kroonlijst (waarin de goot).

Boven het midden van elke gevel bevindt zich in het dakschild een dakkapel met een licht gebogen met zink gedekt dak met aan de voorzijde een eveneens segmentvormig fronton. Iedere dakkapel heeft een venster met twee 8-ruits draairamen. Alle vensters alsmede deuren worden afgesloten door strekken. De vensters zijn aan weerszijden voorzien van luiken. Alle gevels met uitzondering van de rechter zijgevel hebben een symmetrische indeling.

De aan van de zijde van de oprijlaan gelegen VOORGEVEL heeft een indeling in drie traveeën. De middelste travee heeft een middels enkel bakstenen treden te bereiken ingang die voorzien is van een paneeldeur en een gesneden bovenlicht. Aan weerszijden van de ingang bevindt zich een venster met een 12-ruits schuifraam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De LINKER ZIJGEVEL heeft twee vensters met 12-ruits schuiframen.

De ACHTERGEVEL heeft eveneens twee vensters met 12-ruits schuiframen. Onder het linker venster bevindt zich een kelderlicht.

De RECHTER ZIJGEVEL heeft in het midden een via een aantal bakstenen treden te bereiken paneeldeur. Direct links naast deze deur bevindt zich een klein venster met 6-ruits draairaam. Aan weerszijden van de ingang bevindt zich een venster met een 12-ruits schuifraam.

In het INTERIEUR bevinden zich nog meerdere oorspronkelijke onderdelen waaronder een schoorsteenmantel.

Waardering

Voormalige PORTIERSWONING naar een ontwerp uit ca.1911 van J.W. Hanrath.

Architectuurhistorische waarden:

- Het pand vormt een goed voorbeeld van de Nieuw-Historiserende stijl in een vorm die karakteristiek is voor het werk van J.W. Hanrath.
- Het pand is van belang vanwege de gaaf bewaarde hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik.
- Het pand is van belang voor het oeuvre van J.W. Hanrath.

Stedenbouwkundige waarden:

- Het pand is van belang vanwege de beeldbepalende situering in de binnenbocht van de Hoofdstraat alsmede de situering op de hoek van de Hoofdstraat en de voormalige oprijlaan naar de buitenplaats Rhederoord. De portierswoning en het naastgelegen toegangshek markeren duidelijk de toegang tot het landgoed Rhederoord.
- Als onderdeel van de historisch gegroeide buitenplaats Rhederoord is er sprake van een ensemblewaarde.

Cultuurhistorische waarden:

- De voormalige portierswoning is typologisch van belang als voorbeeld van een dienstwoning uit de vroege twintigste eeuw op een landgoed.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

Monumentnummer*: 519358

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82965/23

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
De Steeg	Rheden	Gelderland		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rheden	B			1543

Omschrijving**

Inleiding

Deze zuidelijk ten opzichte van de oostelijke toegangspoort van de buitenplaats Rhederoord gelegen voormalige TUINMANSWONING (E) werd in 1911 ontworpen in de Nieuw-Historiserende stijl door architect J.W. Hanrath. De woning ligt enigszins verscholen achter de woningen aan de Parkweg.

Omschrijving

Het pand is gebouwd op een nagenoeg vierkante plattegrond en heeft één bouwlaag onder een zadeldak gedekt met gesmoorde gegolfde Friese pannen. Op beide nokeinden bevindt zich een bakstenen schoorsteen. Het pand is opgetrokken in twee kleuren baksteen gemetseld in Vlaams verband. De omlopende door een rollaag afgesloten plint is uitgevoerd in bruin/rode baksteen terwijl het bovenliggende metselwerk in oranje/rode baksteen uitgevoerd is. De voor- en achtergevel worden afgesloten door een geprofileerde gekorniste kroonlijst (waarin de goot). De zijgevels, die de vorm van tuitgevels hebben, worden afgesloten met vlechtwerk en natuurstenen dekljsten. Zowel boven de voorgevel- als de achtergevel bevinden zich twee dakkapellen met gemetselde wangen en een licht gebogen met zink gedekt dak met aan de voorzijde een segmentvormig fronton. Iedere dakkapel heeft een venster met twee 8-ruits draairamen. Alle vensters alsmede deuren worden afgesloten door strekken. De vensters zijn aan weerszijden voorzien van luiken.

De aan de zijde van de oprijlaan gelegen VOORGEVEL heeft links een venster met een 12-ruits schuifraam en luiken. Rechts bevindt zich de middels enkel bakstenen treden te bereiken ingang die voorzien is van een paneeldeur en een gesneden bovenlicht. Aan weerszijden van de ingang bevindt zich een klein venster met een 6-ruits raam.

De LINKER ZIJGEVEL heeft op de begane grond twee vensters met 12-ruits schuiframen en luiken. In de geveltop bevinden zich twee kleine vensters, ieder met één luik en een 8-ruits draairaam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De ACHTERGEVEL bezat oorspronkelijk twee vensters met 12-ruits schuiframen. Het linker venster is vergroot tot een dubbele tuindeur.

De RECHTER ZIJGEVEL heeft in het midden een via een aantal bakstenen treden te bereiken paneeldeur met een gesneden bovenlicht. Direct links naast deze deur bevindt zich een klein venster met 6-ruits draairaam. Aan weerszijden van de ingang bevindt zich een venster met een 12-ruits schuifraam.

Het INTERIEUR is gedeeltelijk gemoderniseerd. Zo zijn op de begane grond de wanden tussen diverse kamers verwijderd. Bewaard gebleven zijn ondermeer de betegelde hal en het trappenhuis.

Waardering

Voormalige TUINMANSWONING naar ontwerp van J.W. Hanrath.

Architectuurhistorische waarden:

- Het pand vormt een goed voorbeeld van de Nieuw-Historiserende stijl in een vorm die karakteristiek is voor het werk van J.W. Hanrath.
- Ondanks diverse wijzigingen, met name in het interieur, is er sprake van een nog redelijk gaaf bewaarde hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik.
- Het pand is van belang voor het oeuvre van J.W. Hanrath.

Stedebouwkundige waarden:

- Als onderdeel van de historisch gegroeide buitenplaats Rhederoord is er sprake van een ensemblewaarde.

Cultuurhistorische waarden:

- De voormalige tuinmanswoning is typologisch van belang als voorbeeld van een vroeg twintigste eeuwse dienstwoning op een landgoed.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Tuinmanswoning(K)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 519359

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82965/8

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
De Steeg	Rheden	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rheden	B			1485

Omschrijving**

Inleiding

Dit aan de westzijde van de Parkweg gelegen voormalige KOETSHUIS met DIENSTWONINGEN (D) van de buitenplaats Rhederoord werd ca 1911 ontworpen in de Nieuw-Historiserende stijl door architect J.W. Hanrath (1867-1932). Het gebouw is met de voorgevel op het landhuis georiënteerd en door middel van een laan verbonden met de oprijlaan aan de zijde van de Parkweg. Het koetshuis wordt tegenwoordig gebruikt als vakantieverblijf voor jongeren. Als gevolg van de functiewijziging zijn onder andere dakramen aangebracht aan de zijde van de voorgevel en de linker zijgevel. Ook het interieur is verbouwd ten behoeve van de nieuwe functie.

Omschrijving

Het pand is gebouwd op een nagenoeg carrévormige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een aan drie zijden omlopend schilddak waartussen zich een plat dak bevindt dat aan de zijde van de achtergevel overgaat in een door een lantaarn met ventilatieroosters en koepeltje bekroond tentdak. Zowel het schilddak als het tentdak is belegd met gesmoorde gegolfde Friese pannen. De symmetrische hoofdopzet wordt benadrukt door een tweetal forse bakstenen schoorstenen met rookkappen aan de voorzijde en lantaarn aan de achterzijde. Het pand is opgetrokken in twee kleuren baksteen gemetseld in Vlaams verband. De omlopende licht uitgemetselde plint is uitgevoerd in bruin/rode baksteen terwijl het bovenliggende metselwerk in oranje/rode baksteen uitgevoerd is. Het pand heeft hoeklisenen. De gevels worden afgesloten door een smal fries en een geprofileerde gekorniste kroonlijst (waarin de goot). De vensters worden afgesloten door strekken en zijn merendeels voorzien van luiken.

De VOORGEVEL heeft aan de voorzijde een centraal geplaatste door een korfboog afgesloten koetspoort waarvan de oorspronkelijke dubbele deuren waarschijnlijk vervangen zijn door een dubbele zestienruits deur met vierruits zijlichten. Boven het geprofileerde kalf bevindt zich een fraai korfboogvormig bovenlicht met een spinnweb-achtige roedenverdeling. Aan weerszijden van de koetspoort bevindt zich een deur met negen ruiten en een drieruits bovenlicht. Uiterst links bevindt zich eenzelfde doch iets lagere deur. Rechts bevindt zich in de gevel een hoog geplaatst ovaal venster met een sluitsteen en een spinnekop-achtige roedenverdeling. In het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dakschild bevinden zich drie dakkapellen waarvan de middelste voorzien is van een segmentvormig fronton en dak en de twee overige dakkapellen voorzien zijn van een plat dak. Alle drie de dakkapellen zijn ieder voorzien van twee gekoppelde achtruits ramen. Tussen de middelste dakkapel en de rechter dakkapel bevinden zich twee moderne dakramen.

De LINKER ZIJGEVEL heeft in de linker gevelhelft een dubbele meerruits deur met aan weerszijden twee twaalfruits schuiframen. In de rechter gevelhelft bevinden zich drie twaalfruits schuiframen. Alle muuropeningen worden hier niet door strekken maar door rollagen afgesloten. In het dakschild bevindt zich een door een segmentvormig fronton afgesloten zolder- of hooiluik dat door de kroonlijst zakt en waarvan de luiken vernieuwd zijn. Ter linkerzijde hiervan bevinden zich twee moderne dakramen en ter rechterzijde hiervan bevindt zich één modern dakraam.

De ACHTERGEVEL bezit een middenrisaliet dat voorzien is van een breed venster met een meerdelig raam. In het bovenliggende dakschild bevindt zich een dakkapel als boven het midden van de voorgevel. In de rechter zijgevel van de risaliet bevindt zich een deur met zes ruiten en een tweeruits bovenlicht. Het geveldeel links van de risaliet bezit twee vensters met 12-ruits schuiframen en luiken. In het dakschild bevindt zich een dakkapel met een plat dak als in de voorgevel. Het geveldeel rechts van de risaliet is blind uitgevoerd en heeft in het bovenliggende dakschild een dakkapel met een plat dak als in de voorgevel.

Deze symmetrisch ingedeelde RECHTER ZIJGEVEL is gespiegeld ten opzichte van de middenas en is acht traveeën breed. De tweede en de zevende travee bezitten ieder een middels een aantal gemetselde treden te bereiken ingang die voorzien is van een paneeldeur en een bovenlicht met een decoratieve roedenverdeling. De overige traveeën bezitten ieder een venster met een 12-ruits schuifraam en luiken.

Waardering

KOETSHUIS met DIENSTWONINGEN naar een ontwerp uit ca.1911 van J.W. Hanrath.

Architectuurhistorische waarden:

- Het pand vormt een goed voorbeeld van de Nieuw-Historiserende stijl in een vorm die karakteristiek is voor het werk van J.W. Hanrath.
- Ondanks diverse wijzigingen, met name in het interieur, is er sprake van een nog redelijk gaaf bewaarde hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik.
- Het pand is van belang voor het oeuvre van de architect J.W. Hanrath.

Stedenbouwkundige waarden:

- Het pand is gelegen in een zichtas met het landhuis en heeft als zodanig een situeringswaarde.
- Als onderdeel van de historisch gegroeide buitenplaats Rhederoord is er sprake van een ensemblewaarde.

Cultuurhistorische waarden:

- Het voormalige koetshuis is typologisch van belang als voorbeeld van een koetshuis uit de vroege twintigste eeuw. Het koetshuis heeft als bouwtype in combinatie met de bouwstijl een zekere zeldzaamheidswaarde.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

Koetsierswoning

Monumentnummer*: 519360

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82964/151

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
De Steeg	Rheden	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rheden	B			1627

Omschrijving**

Inleiding

Deze aan de noordzijde van de oostelijke oprijlaan aan de Parkweg gelegen voormalige PORTIERSWONING (F) van de buitenplaats Rhederoord werd ca. 1911 ontworpen in de Nieuw-Historiserende stijl door architect J.W. Hanrath. Ter linkerzijde van het pand bevindt zich de oprijlaan van het landgoed die duidelijk gemarkeerd is door een tussen twee fraaie bakstenen kolommen ophangen smeedijzeren toegangshek. Het woonhuis wordt aan drie zijden omgeven door een tuin die van de Parkweg gescheiden wordt door een ijzeren spijlenhek.

Omschrijving

Het pand is gebouwd op een nagenoeg rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder zadeldak gedekt met gesmoorde gegolfde Friese pannen. Op nokeinden bevinden zich bakstenen schoorstenen. Het pand is opgetrokken in twee kleuren baksteen gemetseld in Vlaams verband. Het door een rollaag afgesloten trasraam is uitgevoerd in bruin/rode baksteen terwijl het bovenliggende metselwerk in oranje/rode baksteen uitgevoerd is. De voor- en achtergevel worden afgesloten door fries en een geprofileerde kroonlijst (waarin de goot). De als tuitgevels uitgevoerde zijgevels zijn voorzien van vlechtwerk en bezitten een natuurstenen dekplaten.

De VOORGEVEL is symmetrisch ingedeeld en heeft in het midden de ingang die voorzien is van een deur en een bovenlicht met een decoratieve roedenverdeling. Aan weerszijden van de ingang bevindt zich een door een strek afgesloten venster met een 12-ruits schuifraam en luiken. In het dakschild bevindt zich boven ieder venster een dakkapel met een gebogen met zink gedekt dak met aan de voorzijde een eveneens gebogen fronton. Iedere dakkapel heeft een venster met twee 8-ruits draairamen.

De LINKER ZIJGEVEL heeft twee vensters met 12-ruits schuiframen en luiken. In de topgevel bevindt zich een venster met twee 6-ruits draairamen en luiken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De ACHTERGEVEL heeft links een venster met een 12-ruits schuifraam en luiken. Rechts bevindt zich een venster met een van een roedenverdeling voorzien bovenlicht. In het dakschild bevinden twee dakkapellen als in de voorgevel.

De RECHTER ZIJGEVEL bezit op de begane grond twee vensters met 12-ruits schuiframen en luiken. In de topgevel bevindt zich een roosvenster.

Waardering

Voormalige PORTIERSWONING gebouwd naar een ontwerp uit ca.1911 van J.W. Hanrath.

Architectuurhistorische waarden:

- Het pand vormt een goed voorbeeld van de Nieuw-Historiserende stijl in een vorm die kenmerkend is voor het werk van J.W. Hanrath in de jaren rond 1910.
- Het pand valt op door de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, de detaillering en het materiaalgebruik.
- Het pand is van belang voor het oeuvre van de bekende architect J.W. Hanrath.

Stedenbouwkundige waarden:

- Als functioneel onderdeel van het historisch gegroeide landgoed Rhederoord heeft het pand een ensemblewaarde.
- Het pand is van bijzonder belang voor het aanzien van de buitenplaats Rhederoord door de situering aan de belangrijkste oprijlaan van het landgoed.

Cultuurhistorische waarden:

- De voormalige portierswoning is typologisch van belang als voorbeeld van een vroeg twintigste eeuwse dienstwoning op een landgoed.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Portierswoning

Monumentnummer*: 519362

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82964/142

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
De Steeg Rheden Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Rheden B 1325

Omschrijving**

Inleiding:

In zandsteen uitgevoerde TUINVAAS (I) met Régence elementen, mogelijk daterend uit het midden van de achttiende eeuw. De tuinvaas markeert met drie andere exemplaren de twee toegangen tot het voorplein. Over de herkomst van deze vazen is tot op heden weinig bekend. Mogelijk zijn de vazen hier pas in de late negentiende eeuw (ca.1883) geplaatst en vervaardigd. Deze vaas staat aan de noord-oostzijde van het voorplein.

Omschrijving:

De vaas is geplaatst op een natuurstenen sokkel met rechthoekige panelen. Zij staat op een trapsgewijs oplopend achthoekig basement en heeft een ingezwenkte achthoekige voet. De vaas is voorzien van vier velden, versierd met blad- en schelpmotieven en wordt afgesloten door een geornamenteerde deksel met bekroning.

Waardering:

TUINVAAS

Kunsthistorische waarde:

- De tuinvaas is van belang als een gaaf en goed bewaard voorbeeld van een tuinvaas met elementen van de Régence en vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten.

Stedenbouwkundige waarden:

- De tuinvaas heeft een situatieve waarde vanwege de plaatsing op het punt waar de oprijlaan overgaat in het voorplein van het landhuis.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- De tuinvaas heeft een ensemblewaarde als onderdeel van de buitenplaats Rhederoord.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinvaas

Monumentnummer*: 519363

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82964/148

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
De Steeg Rheden Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Rheden B 1325

Omschrijving**

Inleiding:

In zandsteen uitgevoerde TUINVAAS (J) met Régence elementen, mogelijk daterend uit het midden van de achttiende eeuw. De tuinvaas markeert met drie andere exemplaren de twee toegangen tot het voorplein. Over de herkomst van deze vazen is tot op heden weinig bekend. Mogelijk zijn de vazen hier pas in de late negentiende eeuw (ca.1883) geplaatst en vervaardigd. Deze vaas staat aan de zuid-oostzijde van het voorplein.

Omschrijving:

De vaas is geplaatst op een natuurstenen sokkel met rechthoekige panelen. Zij staat op een trapsgewijs oplopend achthoekig basement en heeft een ingezwenkte achthoekige voet. De vaas is voorzien van vier velden, versierd met blad- en schelpmotieven en wordt afgesloten door een geornamenteerde deksel met bekroning.

Waardering:

TUINVAAS

Kunsthistorische waarde:

- De tuinvaas is van belang als een gaaf en goed bewaard voorbeeld van een tuinvaas met elementen van de Régence en vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten.

Stedenbouwkundige waarden:

- De tuinvaas heeft een situatieve waarde vanwege de plaatsing op het punt waar de oprijlaan overgaat in het voorplein van het landhuis.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- De tuinvaas heeft een ensemblewaarde als onderdeel van de buitenplaats Rhederoord.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinvaas

Monumentnummer*: 519364

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82964/127

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
De Steeg Rheden Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Rheden B 1325

Omschrijving**

Inleiding:

In zandsteen uitgevoerde TUINVAAS (K) met Régence elementen, mogelijk daterend uit het midden van de achttiende eeuw. De tuinvaas markeert met drie andere exemplaren de twee toegangen tot het voorplein. Over de herkomst van deze vazen is tot op heden weinig bekend. Mogelijk zijn de vazen hier pas in de late negentiende eeuw (ca.1883) geplaatst en vervaardigd. Deze vaas staat aan de noord-westzijde van het voorplein.

Omschrijving:

De vaas is geplaatst op een natuurstenen sokkel met rechthoekige panelen. Zij staat op een trapsgewijs oplopend achthoekig basement en heeft een ingezwenkte achthoekige voet. De vaas is voorzien van vier velden, versierd met blad- en schelpmotieven en wordt afgesloten door een geornamenteerde deksel met bekroning.

Waardering:

TUINVAAS

Kunsthistorische waarde:

- De tuinvaas is van belang als een gaaf en goed bewaard voorbeeld van een tuinvaas met elementen van de Régence en vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten.

Stedenbouwkundige waarden:

- De tuinvaas heeft een situatieve waarde vanwege de plaatsing op het punt waar de oprijlaan overgaat in het voorplein van het landhuis.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- De tuinvaas heeft een ensemblewaarde als onderdeel van de buitenplaats Rhederoord.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinvaas

Monumentnummer*: 519365

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82964/136

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
De Steeg Rheden Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Rheden B 1325

Omschrijving**

Inleiding:

In zandsteen uitgevoerde TUINVAAS (L) met Régence elementen, mogelijk daterend uit het midden van de achttiende eeuw. De tuinvaas markeert met drie andere exemplaren de twee toegangen tot het voorplein. Over de herkomst van deze vazen is tot op heden weinig bekend. Mogelijk zijn de vazen hier pas in de late negentiende eeuw (ca.1883) geplaatst en vervaardigd. Deze vaas staat aan de zuid-westzijde van het voorplein.

Omschrijving:

De vaas is geplaatst op een natuurstenen sokkel met rechthoekige panelen. Zij staat op een trapsgewijs oplopend achthoekig basement en heeft een ingezwenkte achthoekige voet. De vaas is voorzien van vier velden, versierd met blad- en schelpmotieven en wordt afgesloten door een geornamenteerde deksel met bekroning.

Waardering:

TUINVAAS

Kunsthistorische waarde:

- De tuinvaas is van belang als een gaaf en goed bewaard voorbeeld van een tuinvaas met elementen van de Régence en vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten.

Stedenbouwkundige waarden:

- De tuinvaas heeft een situatieve waarde vanwege de plaatsing op het punt waar de oprijlaan overgaat in het voorplein van het landhuis.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- De tuinvaas heeft een ensemblewaarde als onderdeel van de buitenplaats Rhederoord.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinvaas

Monumentnummer*: 519366

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82964/114

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
De Steeg	Rheden	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rheden	B			1325

Omschrijving**

Inleiding:

Deze voormalige KELDER (H) met restanten van een hierop gelegen KOEPEL bevindt zich op ca 150 meter afstand van het huis ten noordwesten van de westelijke oprijlaan. De kelder en koepel zijn waarschijnlijk ten tijde van de werkzaamheden van J.P. Posth, ca. 1798 en later, tot stand gekomen hoewel de WATERKELDER mogelijk reeds uit de bouwtijd van het huis dateert.

Omschrijving:

De kelder betreft naar alle waarschijnlijkheid een waterkelder en bestaat uit een kunstmatig opgeworpen dan wel uitgegraven heuvel die gelegen is in het parkbos ten noord-westen van de westelijke oprijlaan. De bovenzijde van de heuvel fungeerde oorspronkelijk als uitzichtspunt en werd dan ook bekroond door een koepel. Van deze koepel resteren nog slechts de funderingen, een bakstenen trap en een aantal natuurstenen kolommen.

Waardering

Voormalige waterkelder met restanten van een koepel.

Stedenbouwkundige waarden:

- De waterkelder met de hierop gelegen restanten van een tuinkoepel hebben een ensemblewaarde als onderdeel van de buitenplaats Rhederoord. De waterkelder en koepel vormen in historisch perspectief een functioneel onderdeel van het landgoed en zijn als zodanig hiermee onlosmakelijk verbonden.

Cultuurhistorische waarden:

- De waterkelder is van typologisch belang.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinkoepel

IJskelder

Monumentnummer*: 519368

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82964/100

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
De Steeg	Rheden	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rheden	B			963
Rheden	B			1000
Rheden	B			1534
Rheden	B			1627
Rheden	B			1325

*Omschrijving***

Omschrijving

Ter linkerkant van de portierswoning aan de Parkweg bevindt zich dit monumentale TOEGANGSHEK (M) van de buitenplaats Rhederoord. Het betreft een dubbel smeedijzeren hek dat is opgehangen tussen twee van een hardstenen plint voorziene bakstenen kolommen die voorzien zijn van bekroningen met een gestileerde bollen. Op de linker kolom is in de hardstenen bekroning de tekst RHEDER aangebracht terwijl in de rechter kolom de tekst OORD is aangebracht. Aan weerszijden van de kolommen bevindt zich een laag gebogen ijzeren spijlenhek dat zowel links als rechts van de oprijlaan eindigt in een geprofileerde bakstenen kolom met dekplaat en lantaarn.

Waardering

TOEGANGSHEK.

Architectuurhistorische waarden:

- Het toegangshek een goed voorbeeld van een dergelijk in traditionele trant uitgevoerd vroeg twintigste eeuws hekwerk.
- Hekwerk en kolommen bezitten hoogwaardige esthetische kwaliteiten.

Stedenbouwkundige waarden:

- Het toegangshek bezit ensemblewaarde als onderdeel van de buitenplaats Rhederoord waarmee het functioneel gezien

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onlosmakelijk verbonden is. Het toegangshek markeert in samenhang met de portierswoning duidelijk de hoofdtoegang tot de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheidings(D)

Functie

Toegangshek

Monumentnummer*: 519369

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82964/107

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
De Steeg	Rheden	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rheden	B			1159
Rheden	B			1324

Omschrijving**

Omschrijving

Ter rechterzijde van de portierswoning bevindt zich dit monumentale TOEGANGSHEK (N) van de buitenplaats Rhederoord. Het betreft een dubbel smeedijzeren hek dat is opgehangen tussen twee van een hardstenen plint voorziene bakstenen kolommen die voorzien zijn van bekroningen met een gestileerde bollen. Op de linker kolom is in de hardstenen bekroning de tekst RHEDER aangebracht terwijl in de rechter kolom de tekst OORD is aangebracht. De grote kolommen worden ieder geflankeerd door een kleinere kolom. Beide kolommen zijn met elkaar verbonden door een hekwerk. Aan weerszijden van de kolommen bevinden zich ijzeren spijlenhekwerken die zich nog enige meters parallel aan de straatweg voortzetten

Waardering

TOEGANGSHEK

Architectuurhistorische waarden:

- Het toegangshek vormt een goed voorbeeld van een dergelijk in traditionele trant uitgevoerd vroeg twintigste eeuws hekwerk.
- Hekwerk en kolommen bezitten hoogwaardige esthetische kwaliteiten.

Stedenbouwkundige waarden:

- Het toegangshek bezit ensemblewaarde als onderdeel van de buitenplaats Rhederoord waarmee het functioneel gezien onlosmakelijk verbonden is. Het toegangshek markeert in samenhang met de portierswoning duidelijk de westelijke toegang tot de buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Toegangshek

Monumentnummer*: 519370

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82946/192

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
De Steeg	Rheden	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Rheden	B			1637
Rheden	B			1322
Rheden	B			1542
Rheden	B			1647
Rheden	B			1535
Rheden	B			1325

*Omschrijving***

Omschrijving

MOESTUINMUUR(O) onderdeel uitmakend van de buitenplaats Rhederoord en gelegen op een hellend terrein ten zuid-oosten van het landhuis. De bakstenen door een ezelsrug afgesloten muur is waarschijnlijk opgetrokken in de tweede helft van de negentiende eeuw ten tijde van de werkzaamheden van C.E.A. Petzold.

Waardering

MOESTUINMUUR uit de tweede helft van de negentiende eeuw.

Architectuurhistorische waarden:

- De moestuinmuur is van belang als voorbeeld van een eenvoudige doch zorgvuldig gedetailleerde moestuinmuur uit de tweede helft van de negentiende eeuw op een buitenplaats.

Stedebouwkundige waarden:

- De moestuinmuur is van belang als functioneel onderdeel van de buitenplaats Rhederoord.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
-----------------------	---------------------	----------------

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Tuinmuur

Monumentnummer*: 530979

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 oktober 2014
Kadaster deel/nr 82910/11

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
De Steeg Rheden Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Rheden	B			1615
Rheden	B			1616
Rheden	B			1627
Rheden	B			1628
Rheden	B			1637
Rheden	B			1647
Rheden	B			1648
Rheden	B			1322
Rheden	B			1325
Rheden	B			1324
Rheden	B			1159
Rheden	B			963
Rheden	B			1332
Rheden	B			1000
Rheden	B			1535
Rheden	B			1542
Rheden	B			1485
Rheden	B			1534
Rheden	B			1334
Rheden	B			1321
Rheden	B			1543

Omschrijving**

Historische Tuin- en Parkaanleg.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

OMSCHRIJVING

Onderdeel B/C, HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG

Kort voor de bouw van het huis in de jaren 1745-1746 werd door Jacob Marot ter plaatse een formele aanleg geschapen, hoofdzakelijk bestaande uit rechte, haaks en diagonaal op elkaar staande laanpatronen. In 1765 werd het terrein rond het huis door aankopen uitgebreid. In die tijd kwam de ijskoepel/kelder in het westelijk deel van het park tot stand (zie onderdeel H). De formele aanleg staat afgebeeld op een landmeterskaart van J.G. Berger uit omstreeks 1765. Tuinarchitect J. Posth (1763-1831) was in 1797 verantwoordelijk voor een verandering in landschappelijke stijl. Een aantal jaren later (1802-1804) ontwierp hij voor de dezelfde familie Brantsen de landschappelijke aanleg op Zypendaal in Arnhem. De kadastrale kaart van omstreeks 1830 van Rhederoord en omgeving geeft het beeld van een overgang tussen formeel en landschappelijk: restanten van de formele aanleg zijn herkenbaar in de direct om het huis gelegen boomgaarden en 'broeituinen', alsmede in de rechte, westelijke oprijlaan, een nieuw element is een langgerekte waterloop, deels verbreed tot vijvers, met aan een van de vijvers een koepel. Van een volgende landschapsarchitect, Hendrik van Lunteren, is een ontwerptekening bewaard gebleven uit 1840. Met name rond het huis heeft de aanleg een meer landschappelijk karakter gekregen, met vloeiende lijnen en open en gesloten delen. De broeituinen ten zuiden van het huis zijn verdwenen. Van Lunteren maakte zowel voor als achter het huis weidse uitzichten naar de IJssel en naar de heuvels van de Veluwezoom. In 1868 wordt Rhederoord heringericht, wat deels te maken zal hebben met de aanleg van de spoorverbinding Arnhem-Zutphen (1862-1865). Tuinarchitect C.E.A. Petzold (1815-1891) voerde aanzienlijke wijzigingen door. De buitenplaats kreeg een meer open karakter met slingerpaden, diverse doorzichten, gestoffeerd met een groot aantal boomgroepen. Het zicht in de richting van de IJssel werd in 1868 door Petzold gedeeltelijk beplant met bomen en heesterpartijen. Tevens legde hij, achter het huis, een min of meer symmetrische wandeling aan naar de heuveltop. Van zijn hand is een compleet beplantingsplan met bomen en heesters bewaard gebleven. De oprijlanen werden deels verlegd en kregen een licht gebogen vorm. Bij het huis ontwierp Petzold terrassen met trappen aan de zuidzijde als overgang naar het park. Aan de noordzijde ontwierp hij een cirkelvormig perk met fontein. Tuinarchitect L.A. Springer (1855-1940) paste in overleg met architect J.W. Hanrath (1867-1932) die omstreeks 1912 een verbouwing aan het huis uitvoerde, de aanleg aan. De bijgebouwen aan het voorplein werden gesloopt om nieuwe uitzichten te scheppen. De balustrades aan de zuidkant en het voorplein dagtekenen van deze tijd. Springer richtte de bloemperken op de terrassen opnieuw in.

Centraal in de buitenplaats staat op een hoogte het huis Rhederoord (onderdeel A). Dankzij de hoge ligging heeft men vanuit het huis een fraai uitzicht in zuidelijke richting. Het huis is bereikbaar via twee gebogen oprijlanen. De westelijke oprijlaan begint aan de Hoofdstraat en heeft tegenwoordig een laanbeplanting met eiken, beuken en tamme kastanjes. De oostelijke oprijlaan begint aan de Parkweg en is beplant met forse beuken. Het begin van zowel de westelijke als de oostelijke oprijlaan wordt gemarkeerd door twee kolommen en hekwerk (onderdeel M en N). Ook staat bij beide ingangen een portierswoning (onderdeel F en G). Het terrein tussen de Hoofdstraat en de oprijlanen, alsmede richting Veluwezoom heeft nog in belangrijke mate het karakter van de door Petzold ontworpen aanleg. Het omvat in hoofdlijnen een open weidegebied beplant met verspreid gelegen boomgroepen. Onder deze boomgroepen bevindt zich een tweetal bijzondere boomgroepen die tot de meest geslaagde oudere aanplantingen van mammoetbomen in Nederland behoren. In het lager gelegen deel van het voorterrein langs de Hoofdstraat liggen langgerekte, enigszins slingerende, vijverpartijen. Aan de oostzijde van het voorterrein bevinden zich de voormalige oranjerie (niet beschermd) en een voormalige, ommuurde moestuin (onderdeel O).

Vermeldenswaardig zijn de open delen direct bij het huis met o.a. rododendrons en "coniferen". In zuidelijke richting ligt de parkweide

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met boomgroepen naar ontwerp van Petzold. In noordelijke richting is een langgerekte vista, gestoffeerd met boomgroepen en heesters (rododendrons). Voorts bevinden zich in dit deel van het buitenplaats een heuvel met daarin een ijskelder, waarop de restanten van een koepel (onderdeel H), en nabij de Parkweg het voormalige koetshuis (onderdeel D).

Het huis wordt aan drie zijden grotendeels omgeven door een gemetselde KEERMUUR met tussen deze muur en het huis TERRASSEN met bloemperken. Aan den oordzijde worden de tuinen van het voorplein gescheiden door een ijzeren hekwerk. De keermuur heeft aan de zuidzijde in het midden en op de hoeken uitspringende delen en was oorspronkelijke van een natuurstenen balustrade voorzien die deels nog aanwezig is. Het aan de keermuur grenzende terras heeft een L-vorm en bevindt zich aan de zuid- en de oostzijde van het huis. Aan de zuidzijde bevinden zich twee aan drie zijden door paden omgeven rechthoekige gazons waarop zich telkens een aanleg bevindt die bestaat uit vijf met elkaar verbonden cirkels uitgevoerd in dubbele rijen buxus met tussenruimten voor bloemperken. Aan de oostzijde bevindt zich een gazon. Aan dit terras grenst een tweede hoger gelegen terras dat direct rond het huis gelegen is en door middel van een met hardsteen afgedekte L-vormige muur van het laagste terras gescheiden wordt. Beide terrassen zijn door middel van een viertal hardstenen trappen te bereiken. Deze trappen bevinden zich respectievelijk ter hoogte van de middenrisaliet van het huis, uiterst links hiervan, op de hoek van de twee poten van de L-vormige muur en aan de oostzijde. Aan de zuidzijde bevindt zich een door een pad omgeven rechthoekige gazon met een centraal gelegen door klimop omgeven vijver met aan weerszijden een broderie gevormd door een rechthoek met op de hoeken driekwart cirkels en aan de lange zijden in het midden een halve cirkel. De figuur is ingevuld met dubbele rijen buxus. In ieder figuur bevindt zich in het midden een cirkelvormige buxushaag. Op de hoeken van het gazon bevinden zich een twee bolvormig gesnoeide taxussen. Aan de zijden van de zijgevels bevinden zich gazons. Het gazon aan de oostzijde heeft aan de zijde van de keermuur een lage buxushaag. Het voorplein heeft de vorm van een halve ellipsboog met aansluitend twee halve ellipsbogen. De keermuur die deze vorm volgt is opgetrokken in baksteen en wordt afgedekt door natuursteen. De plaats van de vroege balusters is herkenbaar. Aan de noordwestzijde bevindt zich een brede hardstenen trap van vier treden naar het gazon van het sterk glooiende park.

Waardering

HISTORISCHE TUIN-EN PARKAANLEG behorend tot de historische buitenplaats Rhederoord, van algemeen cultuurhistorisch en tuinhistorisch belang

- als goed voorbeeld van de late Engelse Landschapstijl en van de Nieuw Architectonische Tuinstijl.
- als dragend onderdeel van de historische buitenplaats Rhederoord.
- van belang voor het oeuvre van J.W. Hanrath wegens meerdere door hem voor het buitenplaats ontworpen bouwwerken.
- van belang voor het oeuvre van C.E.A. Petzold.
- van belang voor het oeuvre van L.A. Springer.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument